Patologia jamy ustnej

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Klinika Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii ul. Lindleya 4, Warszawa tel.: 22 502-17-97 e-mail: kcst@wum.edu.pl Zakład Stomatologii Dziecięcej ul. Binieckiego 6, 02-097 Warszawa, tel.: 22 116-64-24 e-mail: pedodoncja@wum.edu.pl

	Zakład Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia ul. Binieckiego 6, 02-097 Warszawa, Tel 22 116 64 31 e-mail: periodontologia@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Dr hab. n. med. Paweł Zawadzki Prof. dr hab. n. med. Dorota Olczak – Kowalczyk Prof. dr. hab. n. med. Bartłomiej Górski
Koordynator przedmiotu	Dr n. med. Zygmunt Stopa zygmunt.stopa@wum.edu.pl Klinika Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n. med.Zygmunt Stopa zygmunt.stopa@wum.edu.pl Dr hab. n. med. Anna Turska – Szybka anna.turska-szybka@wum.edu.pl Dr n. med. Monika Borakowska- Siennicka mborakowska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Klinika Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii Dr hab. med. Paweł Zawadzki pzawadzki@wum.edu.pl Dr n. med. Zygmunt Stopa zstopa@wum.edu.pl Dr n. med. Edyta Jaworska ejaworska@wum.edu.pl Dr n. med. Michał Jonasz mjonasz@wum.edu.pl Dr n. med. Agnieszka Pilarska apilarska @wum.edu.pl Dr n. med. Konrad Walerzak kwalerzak@wum.edu.pl Dr n. med. Rafał Pokrowiecki rafal.pokrowiecki@wum.edu.pl Dr n. med. Błażej Bętkowski bbetkowski@wum.edu.pl Dr n. med. Michał Kotlarski mkotlarski@wum.edu.pl Dr n. med. Emil Kalinowski ekalinowski@wum.edu.pl Lek. dent. Michał Leśniewski mlesniewski@wum.edu.pl Lek. dent. Przemysław Skubich pskubich@wum.edu.pl Lek. dent. Piotr Piekarczyk ppiekarczyk@wum.edu.pl Zakład Stomatologii Dziecięcej: dr hab. n. med. Anna Turska-Szybka anna.turska-szybka@wum.edu.pl dr n. med. Halszka Boguszewska-Gutenbaum halszka.boguszewska@wum.edu.pl dr n. med. Iwona Sobiech iwona.sobiech@wum.edu.pl dr n. med. Piotr Sobiech piotr.sobiech@wum.edu.pl dr n.med. Paula Piekoszewska-Ziętekppiekoszewska@wum.edu.pl dr n. med. Angelika Kobylińska angelika.kalinska@wum.edu.pl dr n.med. Sara Shamsa-Nieckulasara.shamsa@wum.edu.pl lek. dent. Małgorzata Dudek malgorzata.dudek@wum.edu.pl lek. dent. Maja Lipiec maja.lipiec@wum.edu.pl lek. dent. Michał Gefrerer michal.gefrerer@wum.edu.pl lek. dent. Andrzej Kołodziejczyk andrzej.kolodziejczyk@wum.edu.pllek. dent. Wiktoria Mól wiktoria.mol@wum.edu.pl lek. dent. Renata Węgrzyn renata.wegrzyn@wum.edu.pl

	Zakład Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia prof. dr hab. n. med. Bartłomiej Górski; bartlomiej.gorski@wum.edu.pl dr hab. n. med. Jan Kowalski; jkowalski@wum.edu.pl dr hab. n. med. Małgorzata Nędzi-Góra; mnedzi@wum.edu.pl dr n. med. Monika Borakowska-Siennicka; mborakowska@wum.edu.pl dr n. med. Katarzyna Charazińska-Carewicz; kcharazinska@wum.edu.pl dr n. med. Andrzej Miskiewicz; andrzej.miskiewicz@wum.edu.pl dr n. med. Maciej Nowak; maciej.nowak@wum.edu.pl dr n. med.i n. o zdr. Małgorzata Wyszyńska-Pomian; mwyszynska@wum.edu.pl dr n. med. Maciej Zaremba; maciej.zaremba@wum.edu.pl lek. dent. Emilia Milczarek; emilia.milczarek@wum.edu.pl lek. dent. Weronika Miazga-Rychlik; wmiazga@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	IV rok; VII, VIII semestr	**Liczba punktów ECTS**	1.00

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ **Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim**	**Liczba godzin**	**Kalkulacja punktów ECTS**
wykład (W)	4 (chirurgia)	0,11
seminarium (S)	11 (6-chirurgia; 2-choroby bł.śluz. i przyz. 3-stom.dziec.)	0,31
ćwiczenia (C)	15 (10-chirurgia; 3-choroby bł.śluz. i przyz. 2-stom.dziec.)	0,43
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		

Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	5	0,15

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Opanowanie wiedzy pozwalającej na rozpoznawanie i różnicowanie patologii w obrębie jamy ustnej u dzieci z zespołami genetycznymi i chorobami ogólnymi.
C2	Zdobycie umiejętności pozwalających na rozpoznawanie i różnicowanie patologii w obrębie jamy ustnej u dzieci z zespołami genetycznymi i chorobami ogólnymi.
C3	Opanowanie wiedzy z zakresu zaburzeń rozwoju i chorób tkanek jamy ustnej z uwzględnieniem wybranych stanów przednowotworowych i nowotworowych
C4	Opanowanie umiejętności diagnostyki zaburzeń rozwoju i chorób tkanek jamy ustnej z uwzględnieniem wybranych stanów przednowotworowych i nowotworowych
C5	nabycie umiejętności i kompetencji w ocenie zaburzeń rozwoju i chorób części twarzowej czaszki, w tym: zapaleń obszaru głowy i szyi, chorób nowotworowych, patologii stawu skroniowo-żuchwowego, patologii dużych gruczołów ślinowych
C6	poznać metodykę pobrania wycinka tkankowego, zaopatrzenia rany chirurgicznej, przygotowania stanowiska pracy do zabiegu chirurgicznego z zachowaniem zasad aseptyki.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	**Efekty w zakresie**
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
F.W4.	objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych chorobach jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych
F.W5.	zasady postępowania w przypadku chorób miazgi i zmineralizowanych tkanek zębów oraz urazów zębów i kości twarzy
F.W9.	diagnostykę i sposoby leczenia przyzębia oraz chorób błony śluzowej jamy ustnej
F.W19.	patomechanizm oddziaływania chorób jamy ustnej na ogólny stan zdrowia
F.W20.	patomechanizm oddziaływania chorób ogólnych lub stosowanych terapii na jamę ustną
F.W21.	profilaktykę chorób jamy ustnej;
F.W23.	specyfikę opieki stomatologicznej nad pacjentem obciążonym chorobą ogólną i zasady współpracy z lekarzem prowadzącym chorobę podstawową.
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
F.U1.	przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną;

F.U2.	przeprowadzać stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta
F.U3.	wyjaśniać pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustalać sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie
F.U4.	przekazać pacjentowi lub jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu
F.U5.	pobierać i zabezpieczać materiał do badań diagnostycznych, w tym cytologicznych
F.U6.	interpretować wyniki badań dodatkowych i konsultacji
F.U7.	ustalać wskazania i przeciwwskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego
F.U8.	prowadzić leczenie ostrych i przewlekłych, zębopochodnych i niezębopochodnych procesów zapalnych tkanek miękkich jamy ustnej, przyzębia oraz kości szczęk
F.U11.	prowadzić bieżącą dokumentację pacjenta, wypisywać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne
F.U.13.	przedstawiać wybrane problemy medyczne w formie ustnej lub pisemnej, w sposób adekwatny do poziomu odbiorców;

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie", a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	
K2	

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się

Wykłady	Klinika Chirurgii Szczękowo-Twarzowej forma e-learningu w czasie rzeczywistym W1 – Wykład 1 - Uszkodzenie i śmierć komórki. - W2 - Wykład 2 - Patomorfologia zmian nowotworowych występujących w jamie ustnej. W3 - Wykład 3 - Guzy i guzopodobne choroby kości. Choroba Pageta.	F.W2. F.W5. FW22.
Seminaria	Klinika Chirurgii Szczękowo-Twarzowej S1 – Seminarium – Schorzenia stawu skroniowo-żuchwowego S2- Seminarium – Zapalenia swoiste i nieswoiste. S3 - Zębopochodne choroby zapalne S3 - Seminarium – Choroby i nowotwory ślinianek Zakład Stomatologii Dziecięcej S1-Nieprawidłowości rozwojowe zębów. Wady rozwojowe zębów. Diagnostyka i leczenie. Obraz kliniczny jamy ustnej w zespołach genetycznych. Zmiany w jamie ustnej zagrożone transformacją nowotworową u dzieci. Profilaktyka onkologiczna chorób nowotworowych u pacjentów w wieku rozwojowym. Zakład Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia S1 - Stany przednowotworowe błony śluzowej jamy ustnej. Zaburzenia rogowacenia nabłonka. Leukoplakia- etiologia, objawy kliniczne, rozpoznanie, różnicowanie, leczenie. Choroby warg. Owrzodzenia błony śluzowej jamy ustnej. Biopsja i jej znaczenie diagnostyczne.	F.W2. F.W5. F.W22. F.W5.;F.W21. F.W23. F.W9, F.W19, F.W20,F.W21
Ćwiczenia	Klinika Chirurgii Szczękowo-Twarzowej C1 – Ćwiczenia – Biopsja i jej znaczenie diagnostyczne. Technika pobierania materiału. C2 – Ćwiczenia – Przygotowanie gabinetu do zabiegu chirurgicznego- C3 – Ćwiczenia – Zasady aseptyki w trakcie zabiegów chirurgicznych C4 – Ćwiczenia – Ambulatoryjna chirurgia stawów skroniowo-żuchwowych C5 – Ćwiczenia - Leczenie i zaopatrywanie urazów zębów – szynowanie Zakład Stomatologii Dziecięcej C1-Ćwiczenie 1 - Badanie przedmiotowe i podmiotowe pacjenta, ustalanie rodzaju koniecznych badań dodatkowych i konsultacji ogólnomedycznych, opracowanie indywidualnego planu leczenia. Zakład Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia C1 - Diagnostyka i leczenie wybranych stanów przednowotworowych i nowotworowych błony śluzowej jamy ustnej	F.U1.; F.U2. F.U3.; F.U5. F.U6., F.U7. F.U8.; F.U10. F.U13. F.U1.; F.U2. F.U3.; F.U4.; F.U5. F.U6.; F.U7. F.U11.; F.U13. F.U1., F.U2. F.U3., F.U4, F.U6. F.U7., F.U8. F.U11, F.U13.

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1.Kompendium Stomatologii Wieku Rozwojowego. Pod redakcją prof. dr hab. n. med. Olczak-Kowalczyk D. Med. Tour Press International, 2023.
2. Współczesna stomatologia wieku rozwojowego, pod red. D. Olczak – Kowalczyk, J. Szczepańskiej, U. Kaczmarek, Med Tour Press International, Otwock 2017.
3. Farmakoterapia zakażeń stomatologicznych u dzieci i młodzieży pod red. D. Olczak-Kowalczyk, Med. Tour Press International, Otwock, 2015.
4. Patologia jamy ustnej. J. W. Soames, J. C. Southan. Biblioteka Stomatologa Praktyka. Sanmedica, Warszawa 1996
5. L. Kryst (red.): "Chirurgia Szczękowo-Twarzowa", Wyd. Lek. PZWL, W-wa, 2011.
6. Wybrane zagadnienia z onkologii głowy i szyi, J. Zapała, Wyd. UJ, Kraków 2017

7. Choroby błony śluzowej jamy ustnej. Podręcznik dla studentów i do LDEK red. Renata Górska, Edra Urban&Partner 2023
Uzupełniająca
1. Choroby błony śluzowej i przyzębia wieku rozwojowego pod red. D. Olczak-Kowalczyk i R. Górskiej, Warszawski Uniwersytet Medyczny, 2009. 2. Czasopismo Stomatologiczne, PTS. 3.Forum Ortodontyczne. PTO. 4..Stomatologia Współczesna. Med. Tour Press International. 5..Nowa Stomatologia. Borgis.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
F.W5. .; F.W19. F.W21.; F.U1.; F.U2. F.U3.; F.U4.;F.U5. F.U6., F.U7. F.U8.; F.U11. F.U13.	Zakład Stomatologii Dziecięcej Ocena przez nauczyciela prowadzącego przygotowania do seminarium oraz udziału w merytorycznej dyskusji.	Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie seminarium w formie dyskusji oraz zaliczenie ćwiczenia. Obecność na seminarium i ćwiczeniu jest obowiązkowa, w przypadku uzasadnionej nieobecności należy z asystentem prowadzącym ustalić termin i formę zaliczenia. Pozostałe informacje w Tabeli 9 sylabusa.
F.W9., F.W19., F.W20. F.W21., F.U1., F.U2., F.U3., F.U4., F.U6., F.U7., F.U8., F.U11., F.U13	Zakład Chorób Błon Śluzowych Ocena przez nauczyciela prowadzącego przygotowania do seminarium oraz udział w merytorycznej dyskusji. Wykonanie procedur potwierdzonych w karcie studenta	Opanowanie wiedzy z zakresu tematyki seminarium potwierdzone aktywnym udziałem w seminarium Czynne uczestnictwo w ćwiczeniach
F.W2., F.W5. F.W11., F.W18. F.W22. F.U1., F.U2. F.U3., F.U6. F.U7., F.U8. F.U10., F.U13., F.U.16.	Klinika Chirurgii Szczękowo-Twarzowej Kolokwium testowe - 4 dystraktrory i jedna odpowiedź prawidłowa	Obecność na zajęciach Min. 11 poprawnych odpowiedzi na 20 pytań

9. INFORMACJE DODATKOWE

Przedmiot „Patologia jamy ustnej” jest realizowany w Zakładzie Stomatologii Dziecięcej WUM, Zakładzie Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia oraz w Klinice Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii

Klinika Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej

Student na zajęcia zgłasza się w ubraniu ochronnym (w tym z obuwiem na zmianę) i z identyfikatorem zawierającym informację: student, rok, imię, nazwisko. Szatnia studencka znajduje się na poziomie -1 (z zamkiem elektromagnetycznym, otwierana przy pomocy legitymacji), zajęcia odbywają się na II piętrze w Sali 202, tam też znajduje się lista z podziałem na podgrupy.
Niedopuszczalne jest nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
Prosimy o punktualne przychodzenie na zajęcia. Spóźnienie powyżej 15 min. traktowane jest jako nieobecność.
Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Chirurgii Czaszkowo-Szczękowo-Twarzowej, Chirurgii Jamy Ustnej i Implantologii
Opiekun SKN – dr n. med. Z. Stopa z.stopa@wum.edu.pl

Zakład Stomatologii Dziecięcej WUM
1. Informacja dotycząca godzin konsultacyjnych umieszczona jest na tablicy ogłoszeń w każdym Zakładzie oraz na stronie Zakładu http://pedodoncja.wum.edu.pl/
2. Student na zajęcia zgłasza się w ubraniu ochronnym (w tym z obuwiem na zmianę) i z identyfikatorem zawierającym informację: student, rok, imię, nazwisko. Torby muszą być chowane do szafek znajdujących się w salach klinicznych.
Niedopuszczalne jest nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.
3. Prosimy o punktualne przychodzenie na zajęcia. Spóźnienie powyżej 15 min. traktowane jest jako nieobecność.
4. W czasie zajęć i na salach klinicznych nie wolno używać telefonów komórkowych.
5.W trakcie trwania seminariów w formie e-learningu należy mieć włączoną kamerę internetową oraz działający mikrofon.
6. Obecność na seminarium i ćwiczeniu jest obowiązkowa, w przypadku uzasadnionej nieobecności należy z asystentem prowadzącym ustalić termin i formę zaliczenia.
Usprawiedliwione nieobecności na zajęciach i/ lub zaliczeniu
W celu usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach, zaliczeniu -student zobowiązany jest powiadomić mailem lub pisemnie koordynatora przedmiotu lub inną osobę wskazaną przez kierownika jednostki najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych po dniu, w którym odbywały się zajęcia, zaliczenie, egzamin lub praktyka. Późniejsze dostarczenie usprawiedliwienia jest dopuszczalne w sytuacji, gdy student nie mógł go dostarczyć z uzasadnionych przyczyn; wówczas dokument powinien być dostarczony z chwilą ustania przyczyny nieobecności.

Zaliczenie zajęć
W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na zaliczeniu, studentowi przysługuje prawo do zaliczenia w kolejnym przewidzianym przez jednostkę terminie. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia studentowi przysługuje prawo do dwóch terminów zaliczeń poprawkowych. W przypadku drugiego terminu zaliczenia poprawkowego, student może wystąpić do Dziekana z prośbą o udział w tym zaliczeniu l obserwatora wskazanego przez samorząd studentów.
Dziekan może wyrazić zgodę na przystąpienie do zaliczenia komisyjnego w przypadku zgłoszenia uzasadnionych zastrzeżeń, co do przebiegu egzaminu lub zaliczenia

7. Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Stomatologii Dziecięcej WUM: Opiekun SKN - dr hab. n. med. Anna Turska – Szybka
Zakład Stomatologii Dziecięcej WUM, ul. Binieckiego 6, 02-097 Warszawa, tel.: 22 116 64 24, e-mail:pedodoncja@wum.edu.pl anna.turska-szybka@wum.edu.pl
8.Opiekun IV roku: dr n. med. Angelika Kobylińska angelika.kalinska@wum.edu.pl

Zakład Chorób Błon Śluzowych i Przyzębia
Opieka dydaktyczna IV roku: dr n. med. Monika Borakowska-Siennicka; mborakowska@wum.edu.pl
Na ćwiczenia studenci zgłaszają się w fartuchach i z identyfikatorem zawierającym informację: student, rok, imię, nazwisko.
Torby muszą być schowane do szafek znajdujących się w salach klinicznych.
Prosimy o punktualne przychodzenie na zajęcia. Spóźnienie powyżej 15 min. traktowane jest jako nieobecność.
Zasady odrobienia nieobecności należy ustalić z asystentem prowadzącym zajęcia.
Usprawiedliwione nieobecności na zajęciach i/ lub zaliczeniu
W celu usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach, zaliczeniu -student zobowiązany jest powiadomić mailem lub pisemnie koordynatora przedmiotu lub inną osobę wskazaną przez kierownika jednostki najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych po dniu, w którym odbywały się zajęcia, zaliczenie, egzamin lub praktyka. Późniejsze dostarczenie usprawiedliwienia jest dopuszczalne w sytuacji, gdy student nie mógł go dostarczyć z uzasadnionych przyczyn; wówczas dokument powinien być dostarczony z chwilą ustania przyczyny nieobecności.
W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na zaliczeniu, studentowi przysługuje prawo do zaliczenia w kolejnym przewidzianym przez jednostkę terminie. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia studentowi przysługuje prawo do dwóch terminów

zaliczeń poprawkowych. W przypadku drugiego terminu zaliczenia poprawkowego, student może wystąpić do Dziekana z prośbą o udział w tym zaliczeniu l obserwatora wskazanego przez samorząd studentów.
Dziekan może wyrazić zgodę na przystąpienie do zaliczenia komisyjnego w przypadku zgłoszenia uzasadnionych zastrzeżeń, co do przebiegu egzaminu lub zaliczenia

Ćwiczenia zaliczane są na podstawie obecności na zajęciach, wykonania zaleconych przez asystenta zabiegów oraz zaliczenia wpisów do kart.
Studenckie Koło Naukowe, opieka: lek. dent. Emilia Milczarek; emilia.milczarek@wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich